

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo n
soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6. —; izven Avst. 9. — gl.
za polu leta " 3. —; " " 4.50 "
za četrt leta " 1.50; " " 2.25 "

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se
upravništvo ne ozira.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti
frankovano, ker nefrankovana se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglašci in oznanila se računajo po 7 nov.
vrstica in petito; za naslove z debelimi
črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga
obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd.
se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema upravništvo v ulici Torrente 12.
Odrte reklamacije so proste poštnine.

Nekaj o davkih.

Davki so vsakej državi potrebni in brez
njih ne bi mogla nobena država poslovati. Toda
davki bi morali biti pravično razde-
ljeni. Kdor mnogo ima in lahko plačuje,
naj se mu nalaga več; kdor pa slabo izhaja
in uže več nositi ne more bremena, naj se mu
bremena olajša. Če si ogledamo naš davčni sistem,
spoznamo takoj, da davki niso razdeljeni pra-
vično. Eni tožijo tako, da si uže več poma-
gati ne vedo, drugi, ki bi lahko nekaj ali še
mного plačevali, so pa podpolno oproščeni.

Pred vsem je preveč obremenjen naš
kmetovalec. Po tujej konkurenci nemajo
domači pridelki malone nobene vrednosti; na-
sprotno pa rastejo plače delavcev, ki jih kmet
potrebuje, rastejo šolske in občinske doklade.

Zdaj hočejo kmetu pomagati z novo dedno
postavo, nekateri tudi nasvetujejo „kmetске do-
move“. To je vse prav lepo, ako bi se kmeto-
vanje sploh še izplačevalo. Razmere so pa zdaj
take nastale za kmeta, da mu ni drugače po-
magati, kakor ali da se naloži prav visoka ca-
rina na tuje pridelke, ali pa da se mu bre-
mena izdatno olajšajo. Ako se carina zelo
poviša, podražil se boše nam vsakdanji živež
tako, da bodo to bridko občutili vsi revni sta-
novi. Zato nam bolj ugaja drugi nasvet, da se
kmetu olajšajo bremena. Zemljiški davek se
mora vsaj za polovico zmanjšati, ob enem pa
tudi postavno določiti meja, katere ne smejo
prestopiti deželne in občinske doklade.

Prevelik je pa tudi davek od hiš in
stanovanj.

Hišni posestnik na deželi naj bi plačeval
davek od prostorov, ki mu ničesar ne dona-
šajo! Še huje pa čutijo davek od stanovanj
hišniki in revni ljudje po mestih. Hišni po-
sestnik ima toliko davka, da mu hiša le malo
nese; zato nemajo ljudje veselja, da bi hiše
zidali; vsled tega primanjkuje stanovanj, in
červano so draga, vender jih je težko dobiti.
Revni ljudje morajo malone polovico svojega
zaslužka dati za stanovanje; celo beračem je
naložen davek, kajti kar izprosijo pri dobrih
ljudih, morajo izročiti hišniku za stanovanje,
ta pa zopet davkarju. Ta davek je brez dvojbe
previsok in ljudstvo silno teži.

Zelo občuten je tudi davek, ki ga plaču-
jemo v podobi kolkov ali štempljev. Pravde
in pisma pri odvjetnikih in beležnikih so tako
uže dosta draga, potem pa pridejo še kolki!
Kmet se včasih takim pogodbam in pismom
ne more ugnoti in zatorej mu prizadevajo hude
rane.

Vzemimo še drug slučaj: bodi si katera
koli državna služba razpisana, naj bo tudi le

služba kakega pisarja, treba je na prošnjo pri-
tisnoti kolek za 50 kr. Včasih se oglasi 50
prosilcev ali še več, pa le eden more službo
dobiti (navadno je mesto uže oddano pred raz-
pisom); vseh drugih 49 prosilcev pa je kolek
zaman potrosilo, in to so navadno revni ljudje,
ki si morajo dostikrat tistih 50 kr. še le is-
posoditi!

Ali se tak davek more etično opravi-
čiti?

Nasprotno pa imamo ljudi, ki bi prav
lahko plačali, pa so osvobojeni davka. Če ima
kdo denes 50.000 gl. v hranilnici, ali 100.000
v državnih obligacijah, in nema ne hiše, ne
obrta, ampak živi le ob obrestih, ne plačuje ni
novičiča davka in živi kakor tiček pod milim
nebo! Ako tak dobiva po 5000 gl. obrestij
na leto in bi plačeval po 1000 gl. davka na
leto, ostajalo bi mu še 4000 gl., s katerimi
vender še lahko živi. Bi li bilo to pretrdo?
Ali mar kmet ne plačuje petinko vseh čistih
dohodkov? Koliko bi prišlo denarja v državno
blagajno, ako bi se tako obdačili vsi mrtvi
kapitali! „Mrtve“ pa smemo te glavnice ime-
novati za to, ker njih posestniki nič ne delajo
in tudi drugim nič zaslužka ne dajejo, ako se
ne bavijo z nobenim obrtom ali s trgovino.

Imamo na dalje borzo, kjer bogati židje
služijo milijone, pa do zdaj še nič ne pla-
čujejo davka od borzne kupčije in igre. Tudi
borze bi lahko plačevale nekaj milijonov davka.

Imamo na dalje bogataše, katerih konji,
psi in strežaji so brez vse koristi na svetu;
zakaj bi se ne uvel davek na razkošje ali na
luksus?

Imamo pa še visoke uradnike in umirov-
ljence, ki dobivajo velikanske plače ali po-
kojnine, pa plačujejo primeroma le neznatne
davke. Zakaj bi se pri takih davkih ne povišal?
Ko bi se nadalje z modro vnanjo politiko še
pri vojaščini prihranilo kakih 50 milijonov,
potem bi se lahko znižal zemljiški in hišni
davek in odpravili vsi kolki.

Deželni zbor kranjski.

XIV. seja dne 17. januarja.

(Konec).

Poročilo o prošnji okrajno-cestnega
odboru logaškega zaradi deželnih cest in
okrajno-cestnega odbora novomeškega za
odpravo cestne tlake se z dnevnega reda
odstavita, in poslanec Hren takoj poroča
o prošnji županstva v Radečah in drugih
za zgradbo mostu čez Savo pri Radečah,
ter v imenu upravnega odseka predlaga:

pokrite hiše stoje dosta vsak sebe, da je
zdravi zrak svobodno opihuje in preveva,
in tudi to je vredno omembe. Precej visok
zvonik štrli iznad belih hiš in nad izborno
oskrbljevano cerkvijo. Imamo tu še: farovž,
orožniški oddelek, pošto, šuligojevo hišo
z raznimi zalogami, šolo, štacune in de-
lalnice. Zemlja daje v podolgovatej od
Špehovega brda, kder se ne moreš dosta
nadiviti mirnemu zelenemu tribuškem
dolu pod seboj in od romantične Ščure
segajočej dolini: korun, mrkve, bob, fižol,
pšenico, ječmen, oves, seno, sadje itd. Če-
povaneec je dober kmetovalec, a tudi rojen
obrtnik in kupec. Tu je bogata zaloga
železa, kder se ga za svoje potrebe pri-
bavljajo bližnji žbičarji in britvarji. Če-
povski rokodelci so na ptujem izučeni
mojstri, in ne kakovi samoučni pačuhi;
zatorej mogo tudi zbirčnej gospodi dobro
postreči. Pošta dohaja — če se ne motim
— 4krat na teden. V Čepovanu je žu-
panov sedež, pa tudi zelo živega
kat. političnega društva, naroče-
nega na več časopisov, ki daje
večkrat v letu veselice z govori,
deklamacijami in petjem. Njega de-
lalnost zaslužuje pozor vsega naroda. To
so bezdvojbeno sredstva, ki dajejo pečat
in pismo za izvenredno sposobnost mir-
nega, hladnega in v vsak način ponujajo-
čega se poletišča. Da bi le kateri pod-

„Navzoča prošnja za napravo stalnega
mostu čez Savo med Radečem in Štajer-
sko izroči se deželnemu odboru z nalogo:

1. da priložene stavbene načrte in
računae v tehniškem in troškovnem
oziru po tehniku pregledati dá — ter da
ukrene in dožene potrebne poizvedbe o
zgradbenih in tekočih za vzdrževanje mo-
stú potrebnih troškov in ravno tako o pro-
metu in dohodku, ki bi ga bilo po dose-
danjih skušnjah pričakovati;

2. da poizvé, na koliko bi bilo prič-
akovati gmotne podpore podjetju od so-
sednih občin ali drugih interesentov, po-
sebnost tudi od strani stavbenega odbora;

3. da se obrne do deželnega odbora
štajerskega s primernim pozivom, naj bi
gledé na mnogotero zvezo štajerskih soso-
dov s Kranjsko tudi štajerska dežela pri-
merno podporo v svrhu mostovne zgradbe
dovolila;

4. da se obrne na visoko vlado, naj
bi tudi ona blagovolila z izdatno podporo
k zgradbi mostu pripomoči;

5. da do prihodnjega zasedanja de-
želnemu zboru o dognanih poizvedbah po-
roča in primerne predloge stavi“.

Poslanec Gutmannthal podpira te
predloge v daljšem govoru, omenja, kako
Sava dostikrat zadržuje ves promet, kako
se domači obrt razširja in zasluži, da se
mu napravijo za promet potrebna sredstva.
Prej omenjeni predlogi upravnega odseka
potem obveljajo brez premembe.

Poslanec Kavčič poroča o prošnji žu-
panstva vipavskega za pobiranje naklade
po 1 gl. 50 kr. od hektolitra piva in
predlaga:

„1. Vipavski občini se dovoljuje, da
l. 1888. 1889 in 1890 pobira naklado po
1 gl. 50 kr. od vsakega v trgu vipavskem
in v davčni občini Vrhpolje povzitega hek-
tolitra piva, s to omejitvijo, da se naklada
ne sme pobirati ne pri kuhanji in ne pri
uvažanji piva.

2. Deželnemu odboru se naroča, temu
sklepu pridobiti Najviše potrjenje“.

Poslanec Luckmann pobija ta predlog,
češ, da se s tem podražuje najpotrebnejša
pijača, ki revežem nadomestuje živež in
naglašja, da bo nasproti glasoval; poslanec
Lavrenčič pa podpira nasvete odsekov in
preporočja deželnemu zboru, naj jim pri-
trdi, rekši, da se je predgovornik g. Luck-
mann prav brez potrebe proti tej prošnji
spenjal, ker kakor je gospod poročevalec
povedal, je bil občinski sklep razglašen, in
nobeden se ni proti temu pritožil. Vipa-

vec se ne čuti s tem nič obloženega; kajti
Vipavec pije rajši domači pridelek, t. j.
vino, pivo pa pijejo večidel tujci. Krčmar-
jem se pa tudi ne bo posebna krivica go-
dila, saj imajo, kakor sedaj točijo, preveč
dobička, ker točijo vrček po 12 kr., misli
torej, da se vsled te naklade ne bo pivo
prav nič podražilo. Zatorej toplo preporoča,
da se nasvét upravnega odseka sprejme.
Pri glasovanji obveljata prej omenjena
predloga.

Konečno poroča poslanec dr. Poklu-
kar o prošnji glavnega odbora c. kr. kme-
tijske družbe v Ljubljani za prenaredbo §
6. zakona l. 1879, ki ureja število plem-
enskih bikov ter v imenu upravnega od-
seka predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:
Deželnemu odboru se naroča:

1. da v prihodnjem zasedanji dogo-
vorno s c. kr. vlado predloži načrt postave
v povzdigo živinoreje, v kateri se je po
moči ozirati na ono, kar namerava prošnja
c. kr. kmetijske družbe;

2. da dogovorno in s podporo c. kr.
poljedelskega ministerstva potrebno ukrene,
da se v deželi prirejena goved čistih plem-
en tudi živinoreji dežele ohrani“.

Ta predlog obvelja brez ugovora in
gospod deželni glavar potem ob 2. uri po-
poludne sklene sejo.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni vojni minister grof Bylandt-
Rheidt je na svojo prošnjo umirovljen.
Odstopajoči minister zaradi svoje bolehnosti
ni več mogel opravljati svoje službe, zato
je prosil umirovljenja. O tej priliki podeli-
l mu je cesar za zasluge veliki križ reda
sv. Štefana. V posebnem pismu izrekel
mu je cesar svojo zahvalo za izvrstno 12
letno delovanje ter izrazil željo, da bi se
mu zdravje skoro povrnolo. Na njegovo
mesto je imenovan feldzeugmeister baron
pl. Bauer, ki je bil dosedaj deželni po-
veljnik na Nižje-Avstrijskim.

Državni zbor je sprejel postavo
o verskih učiteljih z vsemi proti 3 glosa-
vom. Po izvršenem dnevnem redu napo-
vedal je predsednik prihodnjo sejo vtorek
20. t. m., v kateri je na dnevnem redu
poročilo imunitetnega odseka ob izročitvi
poslanca Schönereja sodišču. Predsednik

propatrijskih ustnežev, narodne izdajice v
visocih časteh in sijajnih odnošajih, v tem
ko prodana Slovenija plaka in brezupno
lomi roke zaradi takih besedolomnih usko-
kov. Globoko v sneg se je udirala od sve-
tega srda zagnana noga. Kako da ni 19.
stoletje z 19. š. vred toli pravično, filan-
tropično in olimpijski jasno zvano, in Slo-
vencem pravično, človekoljubno in vedro?
Vidim nemozgovite propatrijce po Gorici
in po okolici z glavo po konci in Slovence
umikajoče se. Od kod vlaška oholost na
slovenskih tleh in slovenska neskrb in
poparjenost? Sveta slovenska beseda!
zakaj ne stojiš na goriško-poštnem pečat-
niku, kder čitam osramočen in ponizan le:
Görz in Gorizia? Zakaj ne na gimna-
zijskem poslopji, in le Instituto itd., kder
se sprehaja v duhu toliko nadopolnih na-
šincev, mladih vzdarjenih Slovencev z mo-
drimi klasiki po večnozelenih livadah du-
hovstva? Po katerem pravu stoji na žen-
skem izobraževališči samo: „K. k. Lehre-
rinnenbildungs-Anstalt“? Državni
poslanec to vidijo in — molče! Hočeš-li
večjega ponizanja? Vzbudi se, sveta jeza!
Toda ti flozofija, močoini duh, ki jem-
lješ v svoje okrilje vse, daj da pozabim to,
vsaj začasno.

Med tem pridem zvečer v Čepovan
ter se odpravim naravnost v farovž po-
hodit gosp. vikarija Bl. G., ljubeznivega

PODLISTEK.

Prohod v Čepovan.

Čepovan, čedna in spomina vredna
pa tudi jako rodoljubna in za narodne
svrhe požrtvovalna vas, kakih 5 ur hodá
od Gorice, 2 uri daleč od Grgarja ali od
sv. Gore, omilil se mi je bil uže na prvi
pogled. To je bilo pred nekaterimi leti o
času, ko drugde, sosebno niže proti avstr.
Nici, se ljudje z vročino boré. Ko onde
živo srebro v toplomerškeje cevki šine vi-
soko k višku, oklanja se ono v čepovan-
skeje dolini te smelosti, ter ostaja prav
pohlevno pri 14° R. ali malo više, in
oznanja kaj ugoden, ude ovrščevalen hlad.
To kaže izvestno izvenredno hladno
poletišče, osobito Tržačanom, ki željno
iščejo zavetja. Tu ne dobiš revnih čaplarn,
kjer se prodaje žvižgovec in kruh; mar-
več dobiš snažne, redne in dobro založene
krčme, ki te vabijo na izborno kapljo in
na vkusno podzobno tvarino. Izpod hriba
vrvrá, kakor bi bil ponosni Pegaz z ognje-
vitim kopitom udaril vanj, najčistejša,
hladna voda, noseča v sebi tudi železo, za-
torej kot lek znatna in rabna studenčnica,
ki se blizu bogato nataka in goní stroje.
Čedne, trdne in s črepi ali žlebniki (korci)

predlaga, naj se ta stvar reši v tajnej, ne v javnej seji. Posl. Pattai prosi besede; predsednik pravi, da mu je more dovoliti le v tajnej seji. Na to se izprazni galerije ter nadaljuje se razprava v tajnej seji. Govorili so Pattai, Schönerer in Lueger za to, da se debata ob izročitvi vrši javno. O glasovanju obveljal je ta predlog, za kateri je glasovala levica, Mladočehi in nekoliko udov „Českega kluba.“

Cesar je potrdil šolsko postavo za Češko, kakor je bila promjenjena v deželnem zboru. Predrugečena sta §§. 3 in 5 te postave, zadevajoča osnovo, vzdrževanje in obiskovanje javnih narodnih šol. Po promjenjeni postavi bode tudi povišan šolski pavšale, kateri so plačevali občine v primeri s številom šolo obiskajočih otrok od 15 do 25 po sto na 15 do 45 po sto.

V gospodski zbornici začela je podrobna debata o postavi sklenenej v državnem zboru zaradi odpisovanja zemljarine za poškodovana zemljišča po elementarnih neizodah. Poročevalec Harrach preporočal je gospodski zbornici, naj sprejme postavni načrt, kakor ga je državni zbor izdelal, ker je bil sestavljen v soglasju z vlado in se ujema s predlogi davčnega odseka. Do sedaj je sprejet v podrobnej debati § 1.

Liechtensteinov predlog daje sedaj tudi klubom državnega zbora mnogo posla. „Poljski klub“ je te dni v svoji seji pretresal ta predlog. Debata je bila vrlo živahna. Za predlog govorila sta samo poslanca Chotkovski in Bobrznyski; vsi drugi govorniki so ga iz raznih razlogov obsojali. Nekateri so dokazali posl. Bobrznyskemu, da je sam v zadnjem zasledanju deželne zbornice galskega trdil, da je za versko odgojo tako dovolj skrbjeno in da za to nikakor ni treba, da bi se le Liechtensteinov predlog pomagal v nekeje potrebi, katere nikdo ne čuti in je tudi v resnici ni. Z druge strani je dr. Rapaport govoril proti predlogu iz drugih nagibov. Znano je, da si Poljaki prizadevajo asimilirati veliko množico židov s poljskim narodom. V dosego te svrhe bila je in je še vedno najboljšje sredstvo sedanja ljudska šola; a to bi pa obveljal Liechtensteinov predlog, vzeto jim je to pomagalo in Poljaki ne bodo dosegli svojega namena pridobiti žide za svojo narodnost. Tudi drugi znameniti poslanci poljski, kakor Hausner i. dr. so se izrazili proti predlogu. Kakor se govori, bode se 10 Poljakov v državnem zboru vzdržalo glasovanja o tem predlogu.

Slovenski poslanci na Dunaji so imeli te dni sejo, kakor poročajo dunajski listi, v kateri so sklenoli še pred proračunsko debato iti k ministru Gauču ter zahtevati od njega jasen odgovor na zahteve našega naroda ob osnovanju slovenskih gimnazij. Od ministrovega odgovora bode zavisno tudi nadaljnje postopanje naših poslancev proti njemu. Čas bi bil res, da bi tudi ta ministerska ekselencia enkrat uvažila opravičene zahteve našega naroda, ki je državi in cesarju bolj udan kakor vsak drug narod v Avstriji, ki pa nima skoro drugih pravic kakor davke plačevati ter pošiljati svoje sinove v vojake in v tuje šole!

znanca. Sovražim vsako hvalisanje, ljubim in rad izražam resnico. Ta gospod strinja v sebi goreče domoljubje s pravega stališča z moztvom, presočnostjo in obširnim znanjem. Da ga imajo Čepovanci zelo radi, ni mi treba omenjati; vsakemu se prikupi sè svojo uljudnostjo. Poleg bogočastija pospešuje ta gospod v svojem okraji šolstvo, narodno zavednost, petje, sadjarstvo itd.

Baš so bili cerkveni pevci pri njem zbrani, ko ustopim. Čepovance odlikuje dvorljivost in razbornost razven tega, da so boljši narodnjaki, nego li redkokje na Slovenskem. Slava jim! Pevci, dobrih grl. pojo gladko in obéutno. Od veselja mi je srce zaigralo, tudi zategadelj ker sem dobil gosp. učitelja, moža redkih lastnostij in vnetega delalca v šolstvu. Kako rad bi bil še ostal, a spomnil sem se, da se moram še to noč vrniti. Zares, gledé snega in mraza velikansko podjetje, celo Hanibal bi se ga bil menda ustrašil.

O razvijanju čepovanskega kat. pol. društva kakor tudi o drugih stvareh drugo obširno. Naj povem, da sem veselo društvo naučil z razlago imena „Čepovan“ s caput s. Ioannis. Kako so se oduševljeno spogledali, opazil sem s posebnim zadovoljstvom. Kako poletišče utegne biti Čepovan, v katerem sodelujejo vsi dotični faktorji!

Moj povratek po sneženem polji, na katerem je plastična a mrzla mesečina počivala in koder je severna moreča sapa

Madjari so 15. dan marcija svečano obhajali spomin na 1848. leto. V Budimpešti bil je banket, katerega so se udeležili vsi odličnjaki, ne samo madjarske prestolnice, ampak vsega naroda. Prva napitnica je bila na čast Košutu in nezavisnosti Ogerske, ki je bila sprejeta z neopisnim naušenjem. Helfy je prečital tudi pismo, katero mu je pisal Košut. V tem pismu pravi Košut, da čuti, da se mu bliža smrt in da neumorno ureja svoja pisma. To pismo je napolnilo pričujoče sè žalostjo. Popoldne je napravila vseučiliška mladina veliko svečanost na vseučiliškem trgu, ki je bil ves odličan z madjarskimi trobojnicami. Bilo je tu govorov, deklamacij in petja, ki so občinstvo neizmerno naušili. Zvečer je bil banket vseučilišnikov, katerega se je udeležilo tudi mnogo meščanstva ter deputacija honvendov iz 1848-49 leta. Tudi po deželi slavil se je ta dan izredno. Čitale so se maše, katerih so se udeležila vsa oblastva in društva. Tako proslavljajo Madjari revolucijo 1848. leta. svečano in slovesno, kajti baš ona revolucija jim je pripomogla do one svobode in onih privilegij, katere uživajo pred vsemi drugimi zvestimi narodi v Avstriji.

Vnanje dežele.

Razmere mej Rusijo in Nemčijo se pod novim cesarjem boljšajo in upati je, da se sklene mej obema državama prijateljstvo, kakeršno je bilo v prejšnjih časih. Kurs ruskih papirjev raste, kar dobro upliva tudi na politiko. Carevič, ki je pri pogrebu pokojnega nemškega cesarja zastopal ruskega carja, bil je na berlinskem dvoru izredno prijazno sprejet in odklovan. Šel je k vsem udom cesarske obitelji v pohode ter sprejel njih pohode. — Poljski listi poročajo o velikem premeščanju ruskih čet. V Volinji so posadke zelo pomnožili; železnice so po izjavah nemških listov dobile povelje, da ne smejo sprejemati blaga, ker morajo imeti pripravljene vagona za prevažanje čet.

Položaj Koburžana je, kakor javljajo iz Belega grada, zelo nevaren kljub vsem oficijalnim lažem njegovih prijateljev in pokroviteljev, ki si prizadevajo prepričati svet o priljubljenosti tega kneziča v bolgarskem narodu. Kljub vsem tem pobožnim željam pričakovati je zatorej, da bode Koburžan v kratkem navezal culico ter mahnol orez mejo. Ti takozvani prijatelji bolgarskega naroda bodo pa imeli priliko prepričati se, da se narodno mišljenje in voljo nekaj časa pač lahko zakriva in pači, naposled pa vender prodere siloma na dan in na laž postavi vse one, ki se izdajejo za apostole slobode, ki so pa v resnici največji zatirači narodov.

Iz Belega grada pišejo, da je komisija za promeno davkov železniških tarifov izdelala uže dotični načrt ter ga predložila vladi. Komisija za politično-vojaško razdelitev dežele pa svojega dela ni še izvršila.

Nemški cesar Friderik III. bode v svoji poslanici na deželni zbor pruski izrazil sežaljenje, da ne more osebno prisesti, s pristavkom, da si zavaruje to za pozneje. Predsednik gospodske zbornice bode izrazil sežaljenje, da kralj ne more

potegovala, bil je zelo drzovit. Vse prošnje: ostani, bile so zamsn. Imej! Te presnete dolžnosti! Moraš, tudi če si vrat ulomiš.

Da imajo blizu Čepovana dobre ponočno straže, pričel sem se tragi-komično. Eden me ustavi z mogočnim: stojte! Dobro, da takoj pristopi: podžupan in me reši. V živo sem se spomnil Horacijevih stihov:

Nestor componere lites
Inter Pelidem festinat et inter Atridem.
Odslej sem bil kljub vsemu mrazu humorist ex professo. Potovaje sem zložil onim, ki usiljajo povsod latinščino, to-le, a brez zamere.

Kvišku kozarcos!
Vince zdaj pijmo,
Svinjskas klobasas
Dobro zalijmo!

Pijmus in jejmus,
Dokler živimus,
Po smrti rebulecam
Ne bomo več pimus.

Torej pijamus,
Vsak pa naj plača,
Teci po grlu
Dulcis pijača.

Živio in živio
Rod Latinorum,
Bog daj še vinca
In — klobasorum!

Solomuris Mestoselski.

priti ter zaključil sejo. Na enak način vršila se bode ta slavnost-tudi v državnem zboru. Pročitala se bode cesarjeva poslanica, glasovale se zahvale vnanjim parlamentom za izražena sežaljenja o smrti pokojnega cesarja, potem se preide na reševanje tekočih opravil. Adrese ali kake druge izjave ne pošlje novemu cesarju nobena zbornica. Nemški cesar, ki je še vedno bolan, odpotuje te dni v Wiesbaden, kjer je milejše in zanj ugodnejše podnebje.

Predsednik francoske republike odpoval bode koncem tega meseca v Belgijo. V Bruselju delajo uže velike priprave za njegov sprejem. Odstavljeni general Boulanger je mož, okolo katerega se vrte vsi francoski prenapeteži. Agitacija zanj vedno raste, za njegov list „La Cocarde“ delajo po Parizu tako reklamo, kakor do sedaj še za noben časnik. V njem vidijo nekateri onega moža, ki je poklican preustrojiti republiko in ustanove v pravem demokratičnem duhu. Čujejo se glasovi, da kani vlada Bolangerja izbrisati iz armade. Nekateri so proti temu, češ, da bi to njegovi pristaši zlorabili ter ga uvrstili mej mučenike. Radikalni volilci v Marsiliji ga nameravajo postaviti za kandidata, pa samo tedaj, ako oficijalno prevzame kandidaturu.

V italijanskem državnem zboru dogodil se je te dni škandal, kateri je izval ministerski predsednik Crispi sam. Poslanec Cavalotti namreč je interpeloval ministra, zakaj se cenzurirajo brzojavke, ki se pošiljajo raznim listom ter tožil, da list „Esercito“ neti mržno med Italijo in Francijo. Minister je odgovoril, da se mu zdi to potrebno, ker časnikom ni preveč za resnico in radi trosijo lažnjive vesti v svet. Nekdaj je bilo časnikarstvo apostolska zadača, sedaj je samo sredstvo, ki je državi na škodo. Na to se vzdignejo protesti od strani nekaterih poslancev in iz lože časnikarjev. Predsednik dá izpraznoti ložo časnikarjev in zaradi prevelikega hrupa pretrže sejo za deset minut. — Crispi je te dni zagovarjal pred parlamentom politiko sedanjega italijanskega ministerstva. Rekel je, da se Italija mora naravno pridružiti srednjeevropskim državam na kopnem in Angliji na morji. Ta zveza je bila 1882. l. sklenena in 1887. obnovljena in ima namen ohraniti mir v Evropi. — Odnosaji mej Francijo in Italijo se boljšajo, javno mnenje v Parizu je Italiji prijaznejše in tudi listi so Italiji bolj naklonjeni; upati je, da bode trgovinska pogodba med obema državama skoro sklenena. Italijanske čete bode vlada izvestno pozvala zopet domov, ter pustila le majhen del v Afriki. Ta vojska zatorej Italiji ni prinesla ne dobička ne bojne slave!

DOPISI.

Tenna na južnem Tirolskem, 10. marcija. Cenjena „Edinost“ ne prinaša dopisov iz te vasi, a vender je vredno povedati nekaj o dogodku, kateri je omenil tudi italijanski list iz Trienta. V vasi Tenna, ki je okolo 4 ure od mesta Trienta udaljena, gradi se trdnjava, katera je kakor vse ostale v oblasti s. kr. ženja. V nadzorstvu dela one trdnjave nahaja se oddelek vojakov-ženijcev, ki so nekaterim lahomom trn v peti, ker niso Italijani, temveč Slovani in Nemci.

Uže poprej se je večkrat čitalo po raznih listih o tepežih, katere so imeli naši vojaki s tukajšnjimi lahoni ter da so bili naši vojaki mnogokrat javno napadeni.

Nekaj enacega zgodilo se je letos zadnji pustni dan. Vojaki-ženijci, ki so bili oni dan svobodni, šli so v vaško gostilno, kamor so sploh vedno zahajali. Ker se je v onej gostilni baš plesalo, hoteli so tudi ženijci zabavati se malo s plesom. Iz golega sovraštva do avstrijskih vojakov so začeli jim lahoni zabavljati. Naši vojaki ispiili so le vsak po pol litra vina, bili so, zatorej podpolno trezni in opominali so lahone, naj bodo mirni ter naj ne iščejo zdražbe. Neki vrl mladenič, Slovenec, povedal jim je to v italijanščini, eden izmed teh lahomov se je pa toliko upal, da je napadel na to onega vojaka, zgrabivši ga za prsi. Vojak se je iztrgal iz lahomovih rok ter bliskoma izdrl svojo sabljo; enako so storili tudi drugi vojaki. Čeravno je bilo le 8 ženijcev, razgnali so takoj napadajoče lahone, katerih je bilo okolo 35. Vojaki so ostali še v gostilni; lahoni so pa pričeli z ulice na nje lučati kamenje ter s tem razbili vsa okna. Boj je trajal okolo pol ure; naposled so se lahoni umaknoli, a mnogo je bilo krvavih. Naših vojakov ni bil ranjen nobeden. Vsi dobromisleči vaščani avstrijskega mišljenja priznavali so, da imajo vojaki prav. Vojaki poveljnik iz Tenne javil

je vsa to stvar višjemu poveljstvu v Trient. Misli se, da bodo kaznovani vsi lahoni. Lahni so tudi streljali na naše vojake.

Domače vesti.

Koliko je daroval vladika Strossmayer o svoji petdesetletnici raznim domačim zavodom, pripoveda nam „Obzor“ od 19. t. m. z brzojavko iz Djakova: Biskup Strossmayer je daroval za osnutek medicinske fakultete na hrvatskem vseučilišči dva set tisoč gold., za vzdrževanje galerije slik v Zagrebu deset tisoč gold., za utemeljenje deškega semenišča v Djakovu štirinajst tisoč gold., „Matici hrvatske“ tisoč gold., društvu sv. Jeronima tisoč gold.

Tu naj se uče naši imoviti narodnjaki, kako se podpirajo narodni zavodi!

Vladiki Strossmayerju so poslali 19. t. m. iz Trsta brzojavne čestitke: predsedništvo pol. društva „Edinost“, odbor del. podp. društva „Sokol“, uredništvi „Naše Sloge“ in „Edinosti“ ter hrvatski tipografi.

Odbor družbe sv. Mohorja zaradi posebnih ovir ni mogel odposlati posebnega zastopnika k Strossmayerjevi slavnosti, a slavljencu je poslal jedrnato zloženo in umetno izdelano adresu.

Delalsko podporno društvo v Trstu poziva na občni zbor, ki bode dne 25. marcija t. l. ob 4. uri popol. v hiši št. 45 ulice Corso, v prostorih društva „Austria“, kjer je bil tudi lani. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Društvena kronika, poročaja tajnik: a) o možkem, b) o ženskem oddelku. 3. Poročilo denarničarjevo o računu za leto 1887. in poročilo pregledovalcev računov a) za možki, b) za ženski oddelek. 4. Proračun za leto 1888. in dotični predlogi a) za možki, b) za ženski oddelek. 5. Poročilo gospodarjev in knjižničarjevo. 6. Spremembe nekaterih točk društvenih pravil. 7. Posamezni predlogi. 8. Volitev predsednika, 2 tajnikov, denarničarja, 18 odbornikov in 6 namestnikov v smislu § 11. in 12. pravil; voli možki oddelek. 9. Volitev 3 pregledovalcev računov za leto 1888. v smislu § 17. pravil; voli možki oddelek. 10. Volitev 30 nadzornikov (mojstrov) v smislu § 11. pravil; voli možki oddelek. 11. Volitev 9 odbornic, 4 namestnic in 6 nadzornic v smislu § 13.; voli ženski oddelek. 12. Volitev 2 pregledovalcev računov v smislu § 13. pravil; voli ženski oddelek.

OPAZKE. Volilno pravico imajo le oni, ki so opravili svoje dolžnosti v smislu § 10. društvenih pravil. Volitev se bode vršila tako le: V soboto 24. marcija zvečer od 7 in pol do 9. ure in v nedeljo 25. marcija od 9. ure zjutraj do 1 popoldne v društveni pisarni in popoldne od 4. ure do zaključka občnega zbora v dvorani hiše št. 45 ulice Corso.

Volilna komisija je sestavljena iz teh le gospodov: Andrejčič Fran, Čargo Fran, Kopal Fran, Lovišček Fran, Novak Jernej, Ipavice Ivan, Može Peter, Božič Ivan, Lotrič Gregor, Ster Valentin, Škabar Anton, Žitko Fran, Pirih Ivan, Hrast Anton in Jernejčič Anton. Ta komisija bode sprejemala listke obeh oddelkov. Vsak ud, kateri hoče voliti, mora komisiji pokazati svojo knjižico. Voli se osebno in ne po pooblaščenih.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo 17. t. m. o g. Matušića odhodnji v čitalnici s e d e m gold. 70 nč. — „Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača!“.

Matica Slovenske“ odbor je imel svojo 79. sejo v sredo 14. marca 1888. Navzočnih 17 ljubljanskih odbornikov; predseduje prof. Josip Marn.

Zapisnik o 78. odborovej seji, pregledan in potrjen po overovateljih, odbornikih Kržiču in Šubicu, se brez ugovora odobri; današnjemu zapisniku sta overovatelja odbornika Kržič in Raič.

Predsednik se spomina pokojnega odbornika prof. Einspielerja. „Matica“ je poklonila na njegovo rakev venec s primernim napisom; pri pogrebu jo je zastopal prof. dr. Sket. „Umelecko besedo“ v Pragi, društvo, s katerim stoji uže nad 20 let v zvezi, pozdravila je „Matica“ povodom praznovanja slovesne petindvajsetletnice dne 9. t. m. pismeno. Zlatomašniku prevzisenemu biskupu J. J. Strossmayerju čestitala bo „Matica“ po svojem odborniku dr. Tavčarji, kateri je bil posebej naprošen, naj v Djakovaru prizvame si kolikor uže Slovencev-Matičarjev, ter v deputaciji čestita prvemu podporniku in dejanjskemu pokrovitelju „Slov. Maticе“.

Po poročilu gospodarskega odseka vzame odbor na znanje, da so bile računsko zadevo iz zadnje dōbe (hišni računi, nagrade) rešene po njegovih sklepkih iz zadnje seje.

Računski sklep za l. 1887., proračun za l. 1889. in račun o tujem premoženju, ki jih je gospodarski odsek pregledal in potrdil, odobré se brez ugovora.

Odbor pritrudi nasvetu gospodarskega odseka, da se ima vloga, glaseča se na Tomšičevo ustanovo, mariborske mestne hranilnici iz uzroka dokaj žaljivega odpovedati in drugde naložiti. Pri tej priliki se je odboru oznanilo, da je vsled predsednikovega naročila bila zadnje dni blagajnica skontrirana in da je bilo v njej vse v pravem redu.

Na hiši vknjiženi dolg 2000 gold. ima se v kratkem izplačati in sodnijski zbrisati.

Kolkejeva zadeva se ima vnovič pospešiti in kolikor mogoče družtvu na korist konečno rešiti.

Iz poročila književnega: Gledé letošnjih družtvenih knjig pritrudi odbor popolnoma nasvetu književnega odseka, knjige, katere „Matica“ izdá letos, so: 1. Erjavčevi pripovedni spisi I. del. Uredil prof. Fr. Levce. Knjiga bode obsežala kot III. zvezek „Zabavne knjižnice“ okolo 15 tiskanih pól. Izšla bo v „Katoliški Tiskarni“. Določi se jej pristojna nagrada. Pravico do izdaje si je „Matica“ kupila od varuha pokojnikovih dedičev. Zaradi premoženega gradiva izide nasproti poslednji izjavi II. del še le prihodnje leto. 2. Letopis za l. 1888. Uredil dr. L. Požar. Vsebinska in sestava podobna lanskemu. Večina spisov je uže došla, nekaj jih utegne prav kmalu priti, nekaj jih bo „Matica“ pisateljem vrnila. Tiskala bo knjigo zopet „Narodna Tiskarna“; tiskovno korekturo prekrbje pisatelji in urednik; obseg utegne znašati 18—20 pól. 3. J. Apih: Slovenci in leto 1848. Kulturno-zgodovinska stvarna razprava v obsegu 16—18 tiskovnih pól, o kateri pravijo presojevalci, da je v resnici zanimljiva. Tiskala jo bo tiskarna Blaznikova.

Na podlagi razpisa častnih daril iz obresti „Jurčić-Tomšičeve ustanove za literarne namene“, došli ste družtvu dve povesi, kateri sta uže pregledala po dva presojevalca. Odbor se odloči, poslati ju še tretjemu presojevalcu. Ako bo jedna ali druga odobrena, utegne iziti še letos kot 4. knjiga v Miličevji tiskarni, ki se je družtvu ponudila za tiskarsko delo.

O številu iztisov letošnjih knjig in nekaterih nasvetovanih rečeh na korist „Matici“ naj po predsednikovem prigovoru razpravlja odbor v prihodnji seji.

Iz poročila tajnikovega bodi povedano: Vsled smrti (Toman, Ferčnik) ali preselitve (Petek) dosedanjih poverjenikov so izpraznjena poverjeništa: Moravče, Kanalska dolina in Pliberk.

Več družtev in posameznih oseb prosilo je „Matico“ tudi v zadnji dobi založnih knjig. Predsedništvo je reševalo te prošnje običajno, kakor mu nalagajo večkrat v tem oziru ponavljani odborovi sklepi. Došlo je „Matici“ v tej zadevi več zahvalnih pisem. „Matica“ pritrudi posebej prošnji „Pedagogičkega društva“ na Krškem, naj bi družtvu poklonila šolskih založnih knjig za nameravano razstavo šolskih učil.

Odbor vzame na znanje, da je „Matica“ prejela v zadnjem času več književnih daril. Tako je knjižnica dobila od zadnje seje prirastek 89 knjig, zvezkov in časopisov; 13 po darilih, 76 po zameni; 27 ruskih, 22 čeških, 12 hrvatskih, 11 slovenskih, 8 nemških, 6 v različnih jezikih, 2 srbski in 1 angleško.

K 5. točki dnevnega reda oznani predsednik, da prihodnji občni zbor utegne biti dne 18. aprila t. l. — Med posameznimi nasveti je omeniti, da sta gospodarski in književni odsek vzajemno predlagala odboru, naj z ozirom na njegovo izvrstno poslovanje v preteklih treh letih dosedanjega tajnika g. E. Laha potrdi tudi za prihodnja tri leta brez razpisa, kar odbor soglasno stori v svesti, da mu bodo občni zbor rad potrdil to utemeljeno določitev.

Naposled poprime prvi podpredsednik g. prof. Levce besedo ter z vsem odborom gledé na bližnji imendan čestita gospodu predsedniku mnoga leta! Predsednik g. prof. Marn s pristojno hvalo poprosi, naj ga gospodje odborniki podpirajo še v prihodnje, kakor doslej, na korist „Matici Slovenski“!

Za leto 1887 je plačalo 1291 letnih udov. Lanskim dokaj hvaljenim knjig je na razpolaganje le še po petdeset iztisov. Letos plačila dohajajo zelo mlačno; gospodje poverjeniki so prošeni, da mlačejo „Matično“ stvar in odbor želi, da se dožene stalen red tudi gledé vplačevanja. Od zadnje seje je pristopilo na novo 23 članov, in sicer trije ustanovniki in 20 letnikov, kot ustanovniki: 1. Koenig Jurij, župnik

na Vinici. 2. Prosenec Josip, gl. zastopnik „Aziende“ v Ljubljani. 3. Dr. Svetina Ivan, c. kr. gimnazijski profesor itd. a Ljubljani.

Stanje gospodarskega društva v Škodnji leta 1887. Aktiva:

Denarja v gotovini	f. 128.83
3 državne srečke po kurzni ceni	416.25
Menjice	2105.—
Denar posojen na vknjižbe	690.—
Denar posojen na dolžno pismo	135.—
Premično premoženje	58.41
Razni dolžniki na obrestih	24.40
Razni dolžniki na opravljenih troških	3.66
Tožbe	38.44
Skupaj f. 3.599.99	

Pasiva:

Račun delnic ali kapitala 169 delnic	f. 1690.—
Dobička koncem leta 1887	1909.99
Skupaj f. 3.599.99	

Račun izgube in dobička 1887.

Dati:

Račun davka od 1881—1886. leta	f. 78.92
Izguba na 3 državnih srečkah	—75
Poraba premičnega premoženja	4.—
Račun opravljenih troškov	53.63
Dobiček koncem leta 1887.	1909.99
Skupaj f. 2047.29	

Imeti:

Prenesek dobička do l. 1886. f. 1180.62	
Darovanih v letu 1881.	100.—
Delničarji (doplačilo leta 1881. in 1882.	456.—
Darovanih leta 1887.	50.—
Obresti leta 1887.	260.67
Skupaj f. 2047.29	

Na zahvalo koroških Slovencev odgovorili so državni poslanci z naslednjim pismom:

„Dragi rojaki!
Slovenskim poslancem v državnem zboru s Koroškega pred nekaj dnevi doposlanih 56 zaupnic se zahvalo koroških Slovencev in prošnjo za daljno bratovsko podporo v pravični borbi za razvoj in postavno prostost slovenske narodnosti naučaja nas slovenske poslance z velikim zadovoljenjem.

Z nami veseli se te izjave narodne zavesti in odločnosti ves narod slovenski. Slovenski poslanci izrekoma vidimo v došlih nam zaupnicah nov dokaz, da hoče koroški Slovenci priznavajoč vse pravice svojemu sodeležanu Nemcu prav tako zase zahtevati vse svoje narodne pravice, zagotovljene mu v naši ustavi, da hoče neustrašeno odbijati in konečno odstraniti mnogobrojne zapreke, ki se še vedno in vedno stavlja uresničenju teh zahtev.

Prepričani, da je nemogoč mir in razvoj, nedosegljiva zadovoljnost in sreča dežele, v kateri narod trati svojo moč in ravno tako moč sosednega mu naroda s tem, da ga tlačí, zanikajoč mu njegove narodne pravice, da je marveč vse to mogoče in dosegljivo samo tam, kjer si sosedni narodi — vsakateri prost v svojih pravicah — podajajo bratovsko roko v duševni in gmotni razvoj, stoječi na stališčih skupne slovenske vzajemnosti nikdar ne bodemo nehali braniti narodnih pravic vseh Slovencev, najkrepkeje pa njih, katerim se kakor koroškim Slovincem godi največja krivica.

V svesti smo si, da nas bodo poleg družega slovenskega razumnštva v prvi vrsti krepko in neprestrašeno še dalje podpirali tudi vsi zavedni Slovenci koroški. Zato pa tudi za trenotek ne dvomimo, da bode uže skoraj, gotovo in popolnoma zmagala naša pravična stvar v blagor naš in v povzdigo mogočnosti naše ljubljene avstrijske države.

Prosimo Vas, dragi bratje, katerim so iz ljubih materinih ust prihajali mili slovenski glasovi, in ki domujete na lepi koroški zemlji, sprejmite vsi nas srčni pozdrav in našo zahvalo.

Na Dunaji, dne 13. marca 1888.
Po naročilu slov. drž. poslancev:
Dr. Poklukar s/r.“

Za skriptorja ljubljanske licejalne knjižnice je imenoval naučni minister suplenta tržaškega državnega gimnazija Konrada Stefana, ki ne zna nič slovenski.

Vol v morji. V soboto 17. t. m. je pobegnil vol iz mesnice Ivana Jenka v ulici Barriera vecchia ter dirjal do obali del Sale. Splašena žival je skočila v morje. Dva mornarja sta spravila z velikim trudom vola na kopno. Lastnik ga je prejel nepoškodovanega.

Zblaznel je 43-letni seljak Anton Jelušič, stanujoč v Rocolu, hšt. 182. Odpe-

Policijske. Zaprli so žganjarja Onorija J., stanujočega v ulici della Muda. O hišnej preiskavi se je našlo več svečnikov, ukrađenih na nekem Lloydovem parniku. J. se je pred 14 dnevi oženil. Zalosten zakon! — 13-letnega Rudolfa V. so prijeli stražniki baš ko je kradel perilo, razstavljeno pred trgovino E. Defranceschija v noveji ulici. Nadejapolno dete! — Voznik Matej Barbič iz Kobarida je pustil svoj voz s duhanom obložen v ulici Torrente ter se odstranil za nekoliko trenutkov. Ne poznani tatovi so mu odnesli mej tem 200 omotov duhana.

Krvno dejanje. Ni se še pomirila razburjenost v našem mestu po strašnem ubojstvu Henrika Mozetiča in uže se je odkrilo drugo temu podobno užasno hudo delstvo, katerega žrtev je marljiv, pošten mladenič. Omenili smo v 6. številki našega lista pod naslovom „Skrivnostni slučaj“, da je izginol meseca januarja t. l. 17-letni sin tukajšnjega urarja, služeč pri tržaški firmi Eisner. Rekli smo, da je neverojetno, da bi bil pobegol, ker je bil jako zanesljiv mladenič in takrat se je uže sumnjalo, da se mu je pripetilo kaj zlega. Žalibog, dokazalo se je sedaj, da je bilo to sumnjičenje opravičeno, kajti prišlo je na svetlo grozovito, nečloveško hudo delstvo, o katerem doznajemo to le:

Dne 12. januarja t. l. je izročil trgovec g. Eisner svojemu uradniku Hermanu Grimmeju, 17-letnemu mladeniču, 1800 gld. gotovega denarja in ček kreditnega zavoda na 675 gld., s katero svoto bi imel izplačati Grimme dne 13. januarja neki dolg tvrdke Eisner.

12. januarja ob 3 in pol uri popoldne je sprejel Grimme pri kreditnem zavodu denar in zatem ni bilo po njem ni duha ni sluha. Da ni pobegol, dokazalo se je iz tega, ker so bila vsa njemu poverjena opravila v redu in svota 1800 gld. se je našla v njega miznici.

Služaj je bil skrivnosten. A denes vemo natanko, da je bil ubogi Grimme ubit. Ubojnik je 28-letni trgovec Ivan Simits iz Novega Sada na Ogerskem. Imel je v Trstu trgovino z omoti po 5 kgr., za katero mu je bila posodila potrebno glavnico tvrdka Kevesič in Milovčič.

Meseca avgusta l. 1887. je odprl Simits svojo trgovino v ulici Molin piccolo št. 9 pod imenom „Johann Simits & C. i.“. Kmalu pa se je prepričala tvrdka Kevesič & Milovčič, da je Simits nepošten, kajti meseca oktobra 1887. je pregledal Kevesič njegove knjige ter našel nedostatek 350 gld. Vsled tega je vzel svojo in svojega druga glavnico in Simits je moral zapreti dne 21. novembra 1887. svojo trgovino. Kevesič in Milovčič sta hotela tožiti Simitsa zaradi prevare; a nista storila tega, ker je Simits obetal plačati svoj dolg. Dokazal jima je, da ima dobiti v kratkem od svojega očeta 500 gld. in zaradi tega ga nista prijavila policiji.

Meseca junija 1887. si je najel Simits sobo pri Mariji Krakovic, stanujočej v I. nadstropji hiše št. 15 v ulici Valdirivo. Soba, v kateri je prebival Simits, je podpolno ločena od Krakovičinega stanovanja; mogel je zatorej dohajati in odhajati, kadar je hotel.

Meseca februarja t. l. je Simits odpotoval ter plačal stanovanje za mesec dni naprej. Ker se ni vrnil, oddala je Krakovičeva Simitsevo sobo drugemu najemniku, ter pustila v sobi kovčeg in nekatere malenkosti, katere je ostavil Simits v svojej sobi. Čutil se je v sobi smrad po karbolnej kislini, toda nikdo ni mislil zaradi tega kaj slabega, ker je bil uže po novem letu Simits svojej gospodinjji rekel, da si je urezal prst ter se leči s karbolno kislino.

Pred tednom dnij je prišla policija v Budapešti bivšega trgovca Simitsa zaradi tatvine. Njegova slaba svest pa mu ni dala miru in ko pride pred policijskega komisarja, vzklikne takoj: „Jaz nisem nikogar ubil!“ Komisar ga je jako spretno izpraševal o tem dalje in Simits se je ujel v nastavljen zanko. Priznal je, da je Grimmeja ubil ter spravil njega truplo v svojej sobi. Budapeštanska policija je takoj brzojavila v Trst in vsled tega je šla tukajšnja policija v Simitsevo stanovanje. Odprl je ključar s silo njegov kovčeg in vsi navzoči so ostrmeli o strahovitem prizoru. V kovčegu je bilo na pol gnilo možko truplo. Vrat je bil zavezan do ust z belimi krpami, hlače in košulja vse plesnivo. Kovčeg se je takoj odposlal v mrtvašnico k sv. Justu. Dokazano je, da je dobil Herman Grimme smrtno rano na vratu in močen udarec na glavo. Kako se je vse godilo, pride o sodnej preiskavi na dan.

Pogreb nesrečnega Grimmeja je bil v ponedeljek 19. t. m. dopoldne. Tržaško

občinstvo je dokazalo tugujočim starišem svojo sočut, kajti med sto in sto navzočimi je bilo malo takih, ki niso solzili.

Dostavljamo še nekoliko o tem, kako se je Simits v Budapešti sam izdal ter priznal svoje grozno hudo delstvo.

Po poročilu „Pester Lloyd“ je gospa Ana Friedmann prišla pred nekoliko dnevi na peštansko policijo ter povedala, da je stanoval pri njej neki „Ivan Nikolič“, ki jej je odnesel 20 listkov peštanske založne. Odhajajoča s policije proti domu, sreča gospa Friedmannova na ulici svojega nepoštenega stanovnika, katerega je dala takoj zapreti zaradi tatvine. Pred mestnim glavarjem Karácsonyjem je „Nikolič“ takoj izpovedal, da se imenuje Ivan Simits in da je bil uže v Belemgradu kaznovan zaradi tatvine; bil pa je tako prestrašen, da si je glavar takoj mislil, da mora razven tatvine še nekaj družega imeti na svesti. Opozori ga zatorej, naj izpove resnico, ker mu priznanje hudo delstva olajša kazen.

Po kratkem molčanji odgovori Simits ves potr: „Da, resnica je, jaz sem velik hudodelnik! Prosim vas, ukažite gospe Friedmannovej, naj gre iz sobe, potem Vam povem vse!“ Glavar ustreže tej želji in zatem Simits prizna odkritosrčno svoj zločin. Povedal je, da je bil trgovec v Trstu, da je pravo njegovo ime Ivan Simits, da je zapravlil svojemu drugu 150 gld., zaradi česar ga je isti hotel javiti policiji. Baš takrat je srečal agenta Grimmeja, katerega je uže dlje časa poznal in v razgovoru je doznal, da je bil šel Grimme baš po denar. Takoj mu udari strašna misel v glavo, da bi se mogel povlastiti denarja, ako mladeniča ubije. Spravil ga je zategadelj v svoje stanovanje z lažjo, da mu ima izročiti neko pismo. Jedva je bil Grimme z njim sam v sobi, zgrabi Simits nož z mize ter ga zabada toliko časa v prsi in vrat svojej žrtvi, da je ni videl mrtve pred seboj.

Preiskal je žepe ubitemu Grimmeju in našel 675 gld. denarja, dve sreberni in edno zlato uro. Vse to si je osvojil. Truplo ubitega je skrtil zatem v omaro, kjer je imel svojo obleko, kasneje pa je je stlačil v kovčeg. Da ne bi se čutil smrad, polil je truplo z karbolno kislino. Pekla ga je svest in zatorej ni mogel ostati z mrličem v stanovanji. Rekel je svojej gospodinjji, da mora odpotovati in podal se je v Budimpešto. Kmalu mu je nedostalo denarja in prodal je Grimmejevi sreberni uri; zlato uro je bil oddal uže poprej v nekeji tržaškeji sumnej hiši. Založne listke je ukradel zaradi tega, da bi se mogel vrniti v Trst, ter se javiti oblasti. Duh ubitega Grimmeja mu ne daje miru; vedno vidi truplo pred seboj.

Našim čestitim čitateljem preporečamo „Kavo Velim“, o katere izvrstnosti govori denasnji oglas na 4. strani.

Književnost.

Nova slovnica izšla je pod naslovom „Grundriss der slovenischen Grammatik mit Uebungsbeispielen, Gesprochen und deutsch-slovenischem Wörterverzeichnis. Von Dr. Jakob Sket, k. k. Professor. Klagenfurt 1888. Druck und Verlag der St. Hermagoras-Buchdruckerei. 184 str. Prav srečno sestavljena ta slovnica bode Nemcem, ki se hote vsaj za silo priučiti slovenskemu jeziku, jako dobro došla, kajti odpomogla bode živi potrebi, ki se v praktičnem življenju vedno bolj čuti. Gospod pisatelj nameraval je s to slovnico olajšati promet mej Nemci in Slovenci in ta namen se je v knjigi tudi v polnej meri dosegel. Knjiga, razdeljena v 30 lekcij, na kratko, a poučno razpravlja oblikoslovje, skladnjo in besedotvorje, pojasnjuje je s praktičnimi vajami. Dodanih je 25 pogovorov iz vsakdanjega življenja in pa nemško-slovenski slovarček, obsežajoč do 3600 besed. Oblika in tisk sta jako lična, vsa knjiga pa taka, da se mora prav toplo preporečati. — Tako čitamo v „Slov. Narodu“, ker nam ta slovnica ni bila poslana.

„Učiteljski Tovariš“. List za šolo in dom. Štev. 6. prinaša to vsebino: 1. V brambo in pojasnilo. 2. Otroška individualnost. 3. Knjiga Slovenska. 4. Slike iz narodne vzgoje. 5. Učila. 6. Opis šolske občine Blagovica. 7. Poberki o šolstvu iz minolega zasedanja deželnih zborov. 8. Dopisi.

Listnica upravnštva.

Bl. g. Val. Ml. Borovije Koroško: Pritojate ac, da niste prej li treh števil. Nam so bile vrnene; kraj je bil izbrisani in dodano je bilo: „Re-tour, nicht angenommen.“ Kako je to? Povprašajte na pošti! Mi pošljamo redno vsem rednim naročnikom list, in vender se nam je pripetilo uže nekoliko kratki enak slučaj.

